

Projekat sećanja na Grenfel

Londonska vatrogasna brigada
Angažovanje pre konsultacija
Rezime izveštaja i analize

Autor: Clive Caseley, Sue Clegg
Datum: 15. avgusta 2025.

Izveštaj je dostupan u različitim formatima. Za više informacija pošaljite imejl na: Grenfell.Engagement@london-fire.gov.uk

Pošaljite poruku ili pozovite: 07385 382580

SADRŽAJ

1 REZIME IZVRŠNOG DELA

1.2 GLAVNI ZAKLJUČCI

1.3 PREPORUKE

1. REZIME IZVRŠNOG DELA

1.1 O ANGAŽOVANJU

Ovaj izveštaj je rezime zaključaka iz perioda angažovanja pre konsultacija za Projekat sećanja na Grenfel, koji je osnovala Londonska vatrogasna brigada (LFB) kao smislen i trajan odgovor na građanski sporazum o alternativnom rešavanju sporova (ADR).

Ovaj proces angažovanja je osmišljen da se direktno čuju podnosioci zahteva za ADR, a posebno bliske porodice preminulih i preživelih, kako bi se informisao razvoj detaljnih predloga za javne konsultacije o realizaciji projekta.

LFB je obezbedio najotvoreniji, najpristupačniji i najfluidniji pristup radu sa zajednicom Grenfel, izvan formalnih prilagođavanja radi ravnopravnosti, kao što su prevodi, tumači i kulturno kompetentno planiranje.

Verve Communications je podržao ovaj proces. Uloga Verve bila je da pregleda i analizira informacije o angažovanju koje je dostavio LFB, uključujući beleške sa sastanaka, odgovore na upitnike, intervjue i povratne informacije sa lokalnih događaja. Iako Verve nije direktno sproveo istraživanje, nastojao je da sintetiše ključne teme i identifikuje implikacije za razvoj budućih opcija konsultacija.

Proces LFB-a je obuhvatao strukturirano angažovanje s ključnim zainteresovanim stranama, razgovore jedan na jedan, sastanke zajednice i razvoj onlajn upitnika koji je zajednički osmišljen s predstavnicima zajednice.

Uvidi prikupljeni iz početnih razgovora pomogli su u oblikovanju pitanja i strukture za šire angažovanje. Kako su se teme pojavljivale, one su testirane i usavršavane s učesnicima, što je na kraju oblikovalo i strukturu upitnika i okvir za analizu.

Aktivnosti angažovanja su dale prioritet inkluziji i pristupačnosti, uz napore da se uključe različiti glasovi, uključujući i one iz nedovoljno zastupljenih zajednica i zajednica koje ne govore engleski jezik.

Tim LFB-a je uložio velike napore da promoviše vežbu ciljnoj grupi putem pisama, imejlova, poruka na WhatsApp-u, preporuka od preživelih i članova porodica, organizovanja i prisustva događajima i saradnje sa predstavnicima grupa koje podržavaju ljude pogođene Grenfelom.

Rukovodilac za konsultacije i angažovanje LFB-a bio je dostupan „po potrebi“ podnosiocima zahteva za ADR i pojedincima na koje je uticao Grenfel tokom perioda pre konsultacija, uz puno priznanje da ovo nije obaveza LFB-a od 9 do 17 časova ili od ponedeljka do petka. Cilj je bio i ostaje razvoj trajnih odnosa izvan okvira Projekta sećanja.

Ukupno 329 pojedinaca, uključujući mlade ljude angažovane putem omladinske grupe „Prostor“, učestvovalo je u vežbi angažovanja pre konsultacija. Ovaj broj uključuje 68 bliskih članova porodice pokojnika, 261 preživelog i stanovnike iz naselja Walkways ili drugih podnosilaca zahteva za ADR. (Za detaljniji pregled molimo pogledajte 3.4.1 Tabelu 2 – Rezime učešća).

Tim za angažovanje zajednice održao je 31 sastanak (lično i onlajn), dok je „Prostor“, zadužen za prikupljanje perspektiva mladih, bio domaćin za 4 radionice koje su vodili mladi i 3 „sesije refleksije“ s mladima koji su bili deca u vreme tragedije. Ove interaktivne sesije su dopunjene onlajn upitnikom, koji su zahtevale druge osobe pogođene Grenfelom koje su više volele da podele svoje povratne informacije privatno. Dodatni prilozi su takođe primljeni putem imejla.

Učesnici su podelili širok spektar stavova, ideja i težnji za budućnost Projekta sećanja na Grenfel, koji su analizirani u okviru četiri tematska naslova:

1. Projekti ličnog sećanja
2. Deca i mladi ljudi

3. Sprečavanje budućih tragedija
4. Otpornost zajednice

Odgovori na angažovanje podržavaju razvoj smelog i odgovornog programa, a preporuke za LFB su strukturirane na osnovu ovih tema, kao i sveobuhvatnih preporuka za ceo program.

1.2 GLAVNI ZAKLJUČCI

Iako su se mišljenja razlikovala, LFB je čuo konsenzus oko nekih ključnih principa: fleksibilnosti, dostojanstva, dugoročnog uticaja i važnosti omogućavanja pristupa koje vodi zajednica.

Bliska porodica pokojnika je dosledno isticala važnost izbora i autonomije kada je u pitanju sećanje na njihove voljene. Sećanje, primetili su, ne izgleda isto kod svih.

Nekim porodicama možda trebaju mirni prostori za razmišljanje i molitvu, dok drugi možda žele da pomognu svojim zajednicama ili da privatno naruče kreativna ili komemorativna dela.

Od vitalnog je značaja da Projekat sećanja poštuje ove razlike, izbegava univerzalni pristup i pruža fleksibilnost kako bi se prilagodio ličnim, verskim ili kulturnim tradicijama.

Neki su istakli potrebu za namenskim resursima, efikasnom administracijom i praktičnom pomoći kako bi im se omogućilo da svoje ideje pretvore u lične projekte sećanja koji su smisleni i održivi.

Mladi ljudi su bili još jedan jasan fokus. Postoji konsenzus da je deci i mladima pogođenim Grenfelom – direktno ili indirektno – i dalje potrebna podrška da bi napredovali i postali najbolje verzije sebe.

Ovo uključuje ne samo one koji su izgubili članove porodice, već i školske prijatelje dece koja su preminula, mlade ljude koji još uvek žive ili idu u školu u blizini Kule, kao i one čiji su roditelji ili bake i deke bili pogođeni. Pomenute su emocionalne traume, poremećeno obrazovanje i stalne potrebe mentalnog zdravlja.

Učesnici su govorili o važnosti kulturno kompetentnih inicijativa za mentalno zdravlje i mogućnostima za kreativno izražavanje i isceljenje. Mnogi učesnici su takođe želeli da vide opipljiva ulaganja u budućnost mladih ljudi: razgovaralo se o stipendijama, finansijskim pomoćima, stručnom usavršavanju, obuci i mentorstvu.

Uloga organizacija zajednice u podršci mladima bila je široko cenjena, a učesnici su naglasili potrebu za osnovnim organizacionim finansiranjem i boljom koordinacijom sa sličnim lokalnim inicijativama kako bi se izbeglo dupliranje, najbolje iskoristila lokalna stručnost i pomoglo u izgradnji otpornosti na nivou zajednice.

Mnogi ljudi su smatrali da lekcije iz Grenfela – uključujući propuste u bezbednosti stanovanja, građevinskim propisima i institucionalnoj odgovornosti – nisu dovoljno promenile kulturu različitih industrija.

Postoji jasna želja da Projekat sećanja podrži obrazovanje, obuku i zastupanje koje bi sprečilo da se slična tragedija ponovi. Učesnici su favorizovali obuku i podizanje svesti usmerene na stručnjake, posebno u oblasti izgrađenog okruženja i stanovanja, na primer, arhitekte, građevinske inženjere, građevinske radnike, stručnjake za bezbednost u zgradama.

Mnogi su podržali ideju o kontinuiranom stručnom razvoju (CPD) ovih industrija, zasnovanom na životnom iskustvu preživelih i bliskih članova porodice. Postojalo je interesovanje za ugradnju ovih lekcija u profesionalnu akreditaciju, akademske kurseve studija i regulatorne standarde. Saradnici su istakli potencijal grupa koje vode preživeli, pripovedanja ožalošćenih porodica i uključivanja zajednice kao ključnih za razvoj obrazovnih resursa i/ili resursa za obuku – umesto službene obuke ili simboličnih kampanja.

Otpornost zajednice nije bila samo u smislu oporavka od traume, već i podrške aktivnostima zajednice i izgradnje kapaciteta (uključujući jačanje infrastrukture za podršku zajednicama koje su nesrazmerno pogođene Grenfelom). Neki su takođe naglasili vrednost obuke iz prve pomoći, edukacije o zaštiti od požara i sesija za podizanje svesti zajednice kako bi se pomoglo stanovnicima da reaguju u kriznim situacijama.

Izgradnja samopouzdanja i znanja na nivou zajednice – posebno u soliterima i među ranjivim grupama – smatrana je vitalnim korakom ka otpornosti. Postoji zajednička nada da će Projekat sećanja na Grenfel doprineti ne samo isceljenju, već i izgradnji snage, spremnosti i saradnje u budućnosti.

Predlog za poseban centar zajednice dobio je snažnu i široku podršku – posebno ako može poslužiti kao bezbedan, gostoljubiv i mladima prilagođen prostor za sve stanovnike. Učesnici su naglasili da, da bi centar bio smislen, mora biti lociran blizu Grenfel kule i lako dostupan lokalnoj zajednici. Zamišljeni centar bi bio višenamenski prostor dizajniran da promoviše društveno povezivanje, isceljenje i lični rast. Trebalo bi da obezbedi bezbedno okruženje u kojem mladi ljudi i stanovnici svih uzrasta mogu da se okupe, osećaju pripadnost i pristupe značajnim mogućnostima.

Mnogi su izrazili frustraciju zbog toga što i dalje postoji nedostatak hitnosti ili nezainteresovanosti kod nekih institucija. Snažna tema tokom celog angažovanja bila je odlučnost da naučene lekcije moraju dovesti do trajnih promena.

Kroz ovu vežbu angažovanja, LFB je prikupio bogat uvid u ambicije programa, kreativne i inspirativne ideje, i imao je čast da čuje priče mnogih ljudi koje je pogodila tragedija u Grenfel kuli. Ljudi sada očekuju od Projekta sećanja na Grenfel da odigra svoju ulogu u ostvarivanju promena.

1.3 PREPORUKE

Preporuke su zasnovane na uvidima razmenjenim pre konsultacija i osmišljene su da vode sledeće faze razvoja programa i konsultacija. One su sumirane u nastavku, s više detalja u odeljku 6 izveštaja.

1.3.1 PROJEKTI LIČNOG SEĆANJA

PREPORUKA 1. Projekti ličnog sećanja – praktične odluke iz principa

LFB bi trebalo da razmotri uspostavljanje namenske šeme grantova za raspodelu određenog dela građanskog poravnjenja za podršku projektima ličnog sećanja. Potrebno je da LFB dalje razmotri razvoj struktura putem kojih se šema može isplaćivati, veličinu grantova, ispunjavanje uslova i proces prijave.

PREPORUKA 2. Podržavanje ljudi da razviju svoj lični projekat sećanja

Da bi se osigurao jednak pristup, povratne informacije sugerišu da bi LFB trebalo da osnaži pojedince da razviju sopstveni lični projekat sećanja, pružajući vreme i prostor ljudima da razmisle i definišu svoje ideje o sećanju bez pritiska da se prilagode očekivanjima drugih.

1.3.2 DECA I MLADI (DO 30 GODINA)

PREPORUKA 3. Podržavanje mogućnosti učenja, obrazovanja i stručnog osposobljavanja

Postoji široka podrška da deci i mladima treba pomoći da ostvare svoje obrazovne i profesionalne težnje.

LFB bi trebalo da kreira fleksibilnu šemu grantova za pojedinačne mlade ljude pogođene Grenfelom, koja bi pokrivala akademsko, stručno i neformalno obrazovanje.

PREPORUKA 4. Podrška za prioritetnu decu i mlade

Učesnici su izrazili jasnu želju da usmere podršku na onu decu i mlade ljude koje je tragedija najviše pogodila.

LFB treba da definiše ko će, prema predloženom predlogu, imati prioritet za individualnu podršku, uz istovremeno obezbeđivanje pravednog i transparentnog pristupa svima.

PREPORUKA 5. Neformalno učenje i životne veštine

Mladi ljudi i porodice su naglasili važnost neakademske aktivnosti koje podržavaju isceljenje, samopouzdanje i životne veštine.

LFB bi takođe trebalo da razmotri mogućnost obezbeđivanja grantova koji doprinose ličnom razvoju, životnim veštinama i/ili razvoju identifikovanog talenta.

PREPORUKA 6. Podrška kroz organizacije zajednice

Kao sidrena institucija s lokalnim prisustvom, LFB je idealno pozicioniran da iskoristi sopstvene mreže, kao i finansiranje iz sporazuma o ADR-u, i trebalo bi da:

- sarađuje s uspostavljenim organizacijama koje podržavaju mlade
- podstiče saradnju i izbegava dupliranje
- podržava razvoj i otpornost radne snage
- ulaže u fizičku i digitalnu infrastrukturu za omladinske aktivnosti u blizini zajednica Grenfela.

1.3.3 SPREČAVANJE BUDUĆIH TRAGEDIJA

PREPORUKA 7. Iskoristite moć svedočanstava iz ličnog iskustva da biste podigli svest i podstakli kulturne promene

Mnogi učesnici su naglasili važnost iznošenja istine o Grenfelu na načine koji utiču na stvarne promene, posebno u industrijama unutar izgrađenog okruženja:

- Ovo uključuje pripovedanje preživelih i porodica, kao i deljenje svedočenja kao deo resursa za obuku.
- Proces zajedničkog razvoja, koji uključuje preživeli i pogođene porodice, trebalo bi da identifikuje prioritete i ključne poruke.
- Treba uspostaviti partnerstva s industrijom izgrađenog okruženja i stručnim institutima.
- Rezultati bi trebalo da budu dostupni van Velike Britanije i zasnovani na rigoroznim istraživanjima.

PREPORUKA 8. Jasan put ka ostvarivanju promena u bezbednosti zgrada

Postoji duboka zabrinutost da osnovne lekcije iz Grenfel kule nisu prihvaćene.

LFB je idealno pozicioniran da iskoristi svoju stručnost i odnose s ključnim organizacijama kako bi podržao rad koji direktno utiče na praksu u sektoru izgrađenog okruženja. Preporučuje se sledeće:

- Ovo bi trebalo biti čvrsto usmereno na industrije unutar izgrađenog okruženja.
- Visokokvalitetni resursi – kompleti alata, smernice, filmovi – trebalo bi da budu koprodukovani sa porodicama pokojnika, preživelim i tehničkim stručnjacima i da budu recenzirani od stručnjaka.
- Diseminaciju treba strateški planirati putem regulatornih tela, obrazovnih ustanova i lidera u industriji.
- Trebalo bi da bude potkrepljeno snažnom vizijom – stvaranje informacija i smernica dostupnih i van Velike Britanije.

1.3.4 OTPORNOST ZAJEDNICE

PREPORUKA 9. Uspostaviti šemu grantova za otpornost zajednice

Organizacije zajednice su dosledno identifikovane kao temelj lokalne podrške. Da bi se dodatno osnažile ove grupe i podstaklo zarastanje, inkluzija i otpornost nakon tragedije u Grenfel kuli, preporučuje se da Londonska vatrogasna brigada (LFB) razmotri uspostavljanje ciljane šeme grantova za podršku inicijativama koje vodi zajednica.

Predložena šema grantova trebalo bi da obezbedi i osnovno i projektno finansiranje organizacijama koje:

- pružaju kulturno kompetentne usluge i aktivnosti koje poboljšavaju mentalno zdravlje, blagostanje i društvenu koheziju – posebno za osobe s invaliditetom, starije i ranjive stanovnike
- stvaraju mogućnosti za lokalno stanovništvo i zajednice da se okupe kako bi učili, radili i slavili, promovišući isceljenje i jedinstvo
- podižu svest o pitanjima u vezi s Grenfelom i osiguravaju da se naučene lekcije nastave deliti i ugrađivati

PREPORUKA 10. Razvoj centra zajednice

Postoji snažna podrška za stalni, višenamenski zajednički prostor povezan s oporavkom i nasleđem Grenfela s ovim karakteristikama:

- poseban fizički centar trebalo bi da ponudi prostor za brigu o mladima, viševersku molitvu, terapijske aktivnosti i raznovrsne aktivnosti zajednice
- dizajn, upravljanje i programiranje moraju oblikovati pogođeni stanovnici, posebno bliska porodica preminulih, preživeli i stanovnici u neposrednoj blizini Grenfel kule
- jasan poslovni plan i model finansiranja kako bi se osigurala dugoročna održivost

1.3.5 OSNOVNI ELEMENTI PROJEKTA

PREPORUKA 11. Inkluzivne, kolaborativne, radne grupe ili strukture vođene zajednicom

LFB treba da uspostavi transparentne mehanizme upravljanja kako bi nadgledao svaki deo Projekta sećanja i ceo program:

- Ove strukture treba da uključuju uže članove porodice preminulog, predstavnike lokalne zajednice i relevantne stručnjake.

- Članove treba birati kroz pravedan i inkluzivan proces, uz jasno definisane nadležnosti, uticaj i ovlašćenja za donošenje odluka.

PREPORUKA 12. Dodela grantova

Postoji jasan dogovor da bi LFB trebalo da sprovede građanski sporazum o alternativnom rešavanju sporova uglavnom kroz dodelu grantova i nagrada pojedincima i grupama u zajednici.

Preporučuje se da se pojedinačne šeme grantova u okviru projekta uspostave uz:

- jasnu izjavu o svrsi i definisanim korisnicima, koja je razvijena kroz saradnju
- navedeni pristup strukturi šeme (iznos nagrada; priroda podržanih aktivnosti, uslovi za podobnost za pojedince, organizacije i/ili partnerstva itd.)
- strukturirani proces dodele nagrada (kriterijumi za dodelu nagrada; proces prijavljivanja; procesi procene i donošenja odluka; svi zahtevi za izveštavanje primalaca itd.)
- odgovarajuću finansijsku reviziju i odgovornost (s jasnoćom u pogledu stepena izveštaja koji se zahtevaju od onih koji dobijaju nagrade)

PREPORUKA 13. Komunikacijska strategija za sam program

Efikasna komunikacija je neophodna kako bi se osigurala transparentnost i podstaklo učešće, a LFB treba da vodi razvoj komunikacijske strategije i operativnog plana za sam Projekat sećanja.

PREPORUKA 14. Preporuke za proces konsultacija

Učesnici očekuju snažan, transparentan i dobro vođen proces konsultacija, a LFB treba da sledi najbolju praksu i da se nadovezuje na principe koji su uspešno testirani tokom angažovanja pre konsultacija.

Detaljnije informacije i analiza angažovanja pre konsultacija dostupni su u glavnom izveštaju za period pre konsultacija.